

**DOCUMENT MARC
D'ACTUACIÓ**

**PER A LA PREVENCIÓ I
ATENCIÓ DE L'ABSENTISME
ESCOLAR**

**I DE MILLORA DE
L'ESCOLARITAT**

A LA COMARCA D'OSONA

ÍNDEX

- 1.- Presentació i procés d'elaboració del document marc
- 2.- Justificació
- 3.- Context actual i punt de partida
- 4.- Objectius i persones destinatàries
 - 4.1.- Objectiu General
 - 4.2.- Objectius específics
 - 4.3.- Persones destinatàries
- 5.- Tipologia d'absentismes
 - 5.1.- Definició d'absentisme
 - 5.2.- Tipus d'absentismes
 - 5.3.- Altres tipologies i situacions a considerar
 - 5.3.1.- Absentisme intermitent
 - 5.3.2.- Alumnat difícil de localitzar
 - 5.3.3.- Menor no matriculat/da a cap centre educatiu
 - 5.3.4.- Menors matriculats/des en etapa no obligatòria (de 3 a 6 anys)
- 6.- Factors de risc i accions de prevenció que intervenen en les causes de l'absentisme
 - 6.1.- Factors de risc
 - 6.2.- Proposta d'accions preventives de la conducta absentista des dels centres educatius
 - 6.3.- La importància de l'acompanyament en les transicions educatives
- 7.- Principals fases de la intervenció
- 8.- Principals fases de la intervenció segons tipus d'absentisme escolar
- 9.- Agents implicats
- 10.- Desplegament de les fases del circuit d'intervenció en absentismes
 - 10.1.- Intervenció en casos d'absentisme lleu (puntual o esporàdic)
 - 10.2.- Intervenció en casos d'absentisme moderat
 - 10.2.1.- Intervenció inicial en casos d'absentisme moderat
 - 10.2.2.- Continuitat de la intervenció en casos d'absentisme moderat
 - 10.3.- Intervenció en casos d'absentisme greu (regular, crònic o moderat no resolt)
 - 10.4.- Intervenció en casos d'infants i adolescents no matriculats
 - 10.5.- Resum de les principals intervencions del circuit

11.- Funcions de les professionals

- 11.1.- Equip directiu
- 11.2.- Professorat
- 11.3.- Tutor/a
- 11.4.- Referent d'absentisme del centre
- 11.5.- Inspecció educativa
- 11.6.- Educador/a social del Servei Bàsic d'Atenció Social (SBAS)
- 11.7.- Tècnic/a d'Integració social (TIS)
- 11.8.- Equip d'assessorament Psicopedagògic (EAP)
- 11.9.- Equip d'Assessorament i orientació en llengua, interculturalitat i cohesió social (ELIC)
- 11.10.- Professional de la salut
- 11.11.- Policia local
- 11.12.- Alcaldia/regidoria d'Educació/Atenció a les Persones
- 11.13.- Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)
- 11.14.- Altres serveis i/o professionals del territori

12.- Avaluació i Seguiment del pla

- 12.1.- Avaluació dels procediments
- 12.2.- Avaluació del Pla Individual de Reincorporació (PIR)

ANNEX

Annex 1. Marc legal

Annex 2. Indicadors de risc i de protecció

Annex 3. Citació a la família i alumne/a per a una entrevista amb el tutor/a

Annex 4. Entrevista i d'exploració amb la família i l'alumne/a. Factors de risc personals, familiars, contextuals i escolars

Annex 5. Citació a la família il·localitzable per a una entrevista amb la direcció del centre

Annex 6. Manual d'ús de la intranet Pla Escola

Annex 7. Informe de derivació: recull d'indicadors i actuacions realitzades (intranet *Pla Escola*)

Annex 8. Notificació del centre educatiu a la família informant de la comunicació de la situació d'absentisme a l'Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme (ECIA)

Annex 9. Pla Individual per a la Reincorporació (PIR) (intranet *Pla Escola*)

Annex 10. Protocol Absentisme - resum de la intervenció (intranet *Pla Escola*)

1.- PRESENTACIÓ I PROCÉS D'ELABORACIÓ DEL DOCUMENT MARC

Aquest **document marc d'actuació per a la prevenció i atenció de l'absentisme escolar i de millora de l'escolaritat** ha estat el fruit del treball de diversos agents tant socials com educatius de la comarca d'Osona. A l'any 2018 un grup motor format per professionals de la comarca, sota el paraigua de la Taula d'Infància, Adolescència i Família d'Osona (TIAF), impulsada pel Consell Comarcal d'Osona, assumeix l'encàrrec d'avançar en l'abordatge de l'absentisme escolar a nivell comarcal.

Inicialment es parteix de la necessitat d'incidir sobre el fenomen de l'absentisme escolar i d'establir un protocol conjunt d'actuació d'abast comarcal. A poc a poc el grup es va fent conscient que cal anarmés enllà d'un protocol exclusivament d'absentisme escolar i que és necessari establir sinergies de treball en xarxa que promoguin la millora de l'escolaritat per tal d'actuar cada cop més de forma preventiva. Així s'adona que cal fer-ho de forma conjunta entre els diferents professionals que treballen en aquestes situacions a la comarca i per això decideix finalment elaborar aquest document marc amb l'objectiu d'esdevenir el fonament d'una metodologia de treball compartida i àgil, sobretot entre els serveis socials i educatius. Aquesta metodologia pretén ser en tot moment una manera de fer respectuosa amb l'autonomia de cada centre educatiu i el màxim de flexible possible per tal d'adaptar-se a les diferents realitats que es troben a la comarca d'Osona, tan diferents pel que fa a recursos o nombre d'habitants.

El grup motor de treball està format bàsicament per educadors/es socials de diferents àrees bàsiques d'atenció social del territori i professionals de l'àmbit educatiu (directors/es de centres de primària i secundària i professionals de l'EAP Osona). Inicialment i per tal d'establir el punt de partida es van conèixer i tenir en compte altres experiències com és el "Pla de prevenció i atenció a l'absentisme i l'abandonament escolar de Manlleu", vigent a nivell municipal des de l'any 2017 i també el "Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant les situacions d'absentisme" del Departament d'Educació, actiu en l'àmbit educatiu i de referència per a tots els centres educatius a partir del 2019. Més endavant el grup de treball també va demanar assessorament, més enllà del seu àmbit d'intervenció, per tal de conèixer altres punts de vista però sobretot per buscar estratègies conjuntes d'intervenció com serien a nivell d'inspecció educativa d'Osona i també amb l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència d'Osona.

Fet aquest treball previ, i el grup es posa a redactar aquest document marc amb l'objectiu d'esdevenir una eina de referència per a agents socials i educatius de tota la comarca a través d'una

metodologia de treball conjunta. En cap cas vol ser un document tancat, sinó una eina viva que creixi amb les aportacions professionals i l'avaluació continuada per assolir el nostre objectiu de treballar per a l'èxit educatiu d'infants i joves.

2.- JUSTIFICACIÓ

Aquest document neix de la necessitat, detectada a través de la TIAF, d'establir un marc metodològic pràctic i comú a tota la comarca d'Osona per intervenir en les situacions d'absentisme escolar.

Pretén ser una eina de suport per als i les professionals de l'àmbit social i educatiu tenint com a base el treball en xarxa amb l'objectiu de promoure la millora de l'escolaritat d'infants i adolescents d'Osona.

En aquest mateix sentit, un altre grup de treball paral·lel a la comissió d'absentisme escolar va elaborar un document marc de referència que regula el treball de les **comissions socials de tractament individual i transversals** que els diferents agents porten a terme dins dels centres educatius.

Ambdós documents es complementen i pretenen ajudar en l'elaboració i posada en funcionament d'estratègies i recursos a l'hora d'intervenir en les problemàtiques que afecten als infants i adolescents dins els centres educatius. Per fer-ho, professionals de l'àmbit social i educatiu disposen d'una nova eina tecnològica compartida, la intranet *Pla Escola* (**APP PROTOCOL**

ABSENTISME) Aquesta eina permet registrar tota la informació, recollir les actuacions realitzades en cada cas per part de totes les professionals de la xarxa que hi intervenen i elaborar un Pla Individual per a la Reincorporació (PIR). Aquesta nova eina també permet obtenir dades sobre l'absentisme escolar fins ara pràcticament inexistents.

Aquest document s'ha nodrit del "Protocol d'Àmbit Comunitari de Prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme" del Departament d'Educació i del "Pla de Prevenció i atenció a l'absentisme i l'abandonament escolar de Manlleu". Cal tenir en compte que el protocol d'absentisme del Departament d'Educació és el marc de referència d'intervenció dels centres educatius que formen part del Servei d'Educació de Catalunya (centres públics i privats sostinguts per fons públics) i que imparteixen ensenyaments en les etapes obligatòries (educació primària i educació secundària).

3.- CONTEXT ACTUAL I PUNT DE PARTIDA

- **Nombre de municipis d'Osona:** 51 municipis
- **Població total a Osona el 2020:** 163.702 persones (2.881 més respecte el 2019)
- **Distribució de la població per grups d'edat (2020):**

GRUP D'EDAT	DONES	GRUP D'EDAT	HOMES
0-4 anys	3.729	0-4 anys	3.866
5-9 anys	4.486	5-9 anys	4.736
10-14 anys	4.536	10-14 anys	4.984
15-19 anys	4.162	15-19 anys	4.577
TOTAL	16.913	TOTAL	18.163

- **Nombre de centres segons nivell educatiu:**
 - Exclusivament d'educació infantil: 40
 - Infantil i primària: 54
 - Infantil, primària i ESO: 14
 - ESO: 21
 - Batxillerat: 16
- **Nombre d'alumnes matriculats segons nivell educatiu (2021):**

NIVELL EDUCATIU	NOMBRE	NIVELL EDUCATIU	NOMBRE
Educació infantil (primer cicle)	1.373	Cicle Formatiu Grau Mig (CFGM)	1.590
Educació infantil (segon cicle)	4.667	Cicle Formatiu Grau Superior (CFGs)	1.345
Primària	10.980	Programa Formació Inicial (PFI)	101
ESO	7.626	Educació Especial	92
Batxillerat	2.094	TOTAL	29.868 alumnes

- **Taxa d'escolarització als 17 anys a Osona (2018):** 83,8% (80,2% Catalunya)
- **Taxa de graduació a l'ESO (2019):** 88,6% (89,2% Catalunya)
- **Taxa de graduació a Batxillerat (2020):** 91,83% (90,31% Catalunya)

Totes aquestes dades s'han extret de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona. Actualment no es disposen de dades comarcals a nivell d'absentisme, motiu també de la importància de l'aplicació d'aquest document marc.

4.- OBJECTIUS I PERSONES DESTINATÀRIES

4.1.- OBJECTIU GENERAL

✓ Aconseguir la plena escolarització de tots els infants i adolescents de la comarca d'Osona reduint al màxim l'absentisme escolar.

4.2.- OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Establir un marc metodològic comú, clar, àgil i suficientment flexible que doni resposta a tots els centres educatius de la comarca d'Osona per tal d'avançar en l'abordatge coordinat i complementari de l'absentisme escolar i la millora de l'escolaritat d'infants i joves.
- Potenciar el treball en xarxa i la corresponsabilitat en la prevenció i l'atenció de l'absentisme i l'abandonament escolar.
- Reduir les taxes d'absentisme escolar durant la segona etapa d'educació infantil, les etapes d'educació primària i l'educació secundària obligatòria.
- Conèixer les dades reals d'absentisme i les seves causes de cada població de la comarca d'Osona per tal de poder donar una resposta adequada a cada realitat.
- Conèixer i incidir en les característiques individuals, familiars, escolars i socials que dificulten l'assistència regular i la vinculació de l'infant o adolescent al centre educatiu.
- Promoure accions de prevenció per afavorir una correcta adhesió al sistema educatiu en els infants del primer cicle d'educació infantil.
- Implementar l'ús de noves eines tecnològiques per a la intervenció en situacions d'absentisme que requereixin intervenció de la xarxa comunitària per afavorir la coordinació i seguiment de cada cas entre els diferents professionals de referència.
- Donar a conèixer bones pràctiques per a la millora de l'escolaritat.

4.3.- PERSONES DESTINATÀRIES

Aquest document marc es dirigeix principalment a la població d'entre 3 i 16 anys en situació d'absentisme o possible abandó escolar i a les seves famílies.

5.- TIPOLOGIA D'ABSENTISMES

5.1.- DEFINICIÓ D'ABSENTISME

S'entén per absentista aquell/a menor en edat escolar obligatòria que falta reiteradament al centre educatiu on està matriculat/da ja sigui temporalment o de forma continuada, sense causa justificada o per causa justificada per part de la família acceptable.

5.2.- TIPUS D'ABSENTISMES

El document marc del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya estableix la següent classificació segons el total d'absències mensuals **sense presentar justificant o sense una justificació acceptable:**

TIPUS	DEFINICIÓ
LLEU	Es produeix esporàdicament, de forma puntual i no s'observa continuïtat. L'absència és de menys del 5% de faltes mensuals: un dia per mes, sense regularitat mensual o bé menys de 6 sessions lectives per mes
MODERAT	Quan l'absència és més regular i amb una freqüència més elevada. Absències entre el 5% i el 25% de les sessions lectives de matí i tarda durant el mes: entre 1 i 5 dies per mes o bé entre 6 i 29 sessions lectives per mes
GREU (REGULAR)	Absències que oscil·len entre el 25% i el 75% de les sessions lectives de matí i tarda durant el mes: entre 6 i 15 dies per mes o bé entre 30 i 89 sessions lectives per mes

GREU (CRÒNIC)	Absències de més del 75% de les sessions lectives de matí i tarda durant el mes: entre 16 i 20 dies per mes o bé entre 90 i 120 sessions lectives per mes
ABANDONAMENT ESCOLAR	Quan l'absència és del 100% de faltes mensuals sense justificar.

5.3.- ALTRES TIPOLOGIES I SITUACIONS A CONSIDERAR

També haurem de tenir present altres situacions compatibles amb situacions d'absentisme escolar:

5.3.1.- Absentisme intermitent

- Es produeix a **temporades, per causes familiars o laborals**. S'inclouen les absències per vacances i viatges fora de temporada ja sigui en els països d'origen dels progenitors o per viatges de vacances en època escolar.
- **Retards o faltes de puntualitat**; no es considera absentisme però pot requerir intervenció de forma preventiva perquè no esdevingui una pauta constant com per exemple, retard a primera hora del matí o de la tarda. Per registrar aquestes faltes com a absentisme utilitzarem el barem de 5 retards equivalen a 1 falta.
- Absències **justificades en excés**; es tracta d'absències reiterades i justificades per la família.
- Les absències **puntuals per motius de salut sense justificant mèdic**.

5.3.2.- Alumnat difícil de localitzar

L'alumne/a està matriculat en el centre però no assisteix a classe de manera continuada, sense avís previ ni cap mena de justificació. El centre no aconsegueix localitzar la família mitjançant les vies de contacte facilitades a tal efecte en el tràmit de la matrícula i no es pot conèixer la seva situació (possible canvi de població, de país...). Podria convertir-se en un cas de **no escolarització** i per tant deixar d'estar matriculat.

5.3.3.- Menor no matriculat/da a cap centre educatiu en edat d'escolarització obligatòria

No es considera situació d'absentisme ja que no ha establert el compromís previ d'assistència a l'escola. En aquests casos l'objectiu bàsic és treballar per a l'escolarització de l'infant o adolescent de manera immediata i que aquesta es dugui a terme de manera continuada un cop s'hagi iniciat el procés (veure procediment específic en l'apartat 10.4. d'aquest document marc).

5.3.4- Menors matriculats/des en etapa no obligatòria (de 3 a 6 anys)

Davant d'aquesta situació les orientacions que es donen són que es tracti aquesta situació també com a absentisme escolar en tant que son alumnes que ocupen una plaça en un centre educatiu i es preveu l'aplicació del protocol sota les condicions acordades, especialment en aquells casos on es contemplin situacions de salut i/o socials de risc.

6.- FACTORS DE RISC I ACCIONS DE PREVENCIÓ QUE INTERVENEN EN LES CAUSES DE L'ABSENTISME

6.1. FACTORS DE RISC

L'experiència de treball davant d'aquestes situacions ajuda a entendre com moltes vegades les famílies accepten i justifiquen l'absentisme dels fills i filles per uns motius concrets que molt sovint remetent a dificultats pròpies de la dinàmica familiar. D'aquesta manera, ens trobem amb l'absentisme com un indicador no només de fracàs escolar sinó d'una situació de risc, no sempre manifesta però que requereix intervenció socioeducativa.

Entenem per factors de risc aquelles determinades condicions biològiques, psicològiques o socials, mesurables mitjançant variables directes o indicadors (socials o psicosocials) que, d'acord amb els coneixements científics, s'ha demostrat que participen probablement en els antecedents o en les situacions associades a l'observació de diferents problemàtiques socials, com és el cas de l'absentisme.

Els **factores de risc** que afavoreixen l'aparició de casos d'absentisme i abandó escolar poden ser de caràcter personal com la salut, les habilitats socials, la vinculació i adaptació al centre educatiu... També de tipus familiar (situació socioeconòmica, dinàmica i model familiar, pautes i normes, expectatives...), contextuais (grup d'iguals, complexitat del context...) o també de tipus escolar (atenció educativa, currículum, metodologia de centre...). Cada cas es pot donar com a resultat d'una combinació d'aquests factors. En el **Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme del Departament d'Educació** trobem una extensa descripció de tots aquests factors segons la seva classificació per tipus.

A la **intranet compartida d'absentisme del Pla Escola** es recullen els factors o indicadors de risc més rellevants, així com també els indicadors de protecció (Annex 2), que serviran per a l'elaboració de l'informe de derivació del centre educatiu cap a l'Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme.

6.2. PROPOSTA D'ACCIONS PREVENTIVES DE LA CONDUCTA ABSENTISTA DES DELS CENTRES EDUCATIUS

Les estratègies preventives són aquelles que es donen abans que apareguin les situacions d'absentisme i d'abandonament escolar. Aquestes han d'incidir en els factors o condicionants de risc que poden estar relacionats amb l'entorn familiar o social de l'alumne/a, el centre educatiu o les característiques del menor. En un sentit ampli, la finalitat de l'acció preventiva i la promoció educativa és acompanyar els infants i les seves famílies en les seves trajectòries educatives des que s'inicia la seva escolaritat fins que s'acaba, per aconseguir una trajectòria positiva i amb uns bons resultats educatius. L'enfocament en l'acompanyament longitudinal de cada infant i cada jove ha de permetre conèixer-ne l'evolució global i poder-los oferir totes les oportunitats educatives que requereixin.

L'acció preventiva es planteja com una estratègia clau tant en la primària com en la secundària, essent reconeguda també la necessitat de refermar aquesta acció en el segon cicle d'educació infantil.

En els cursos primerencs i a l'educació primària es considera prioritari el treball amb les famílies i la compensació de situacions de desigualtat socioeconòmica. A l'educació secundària, a més, es considera rellevant prevenir la desafecció escolar.

Per prevenir l'absentisme cal que el centre educatiu tingui eines i estratègies per incidir en les causes que el produeixen. Es pot veure també una àmplia mostra de l'acció preventiva d'aquestes conductes a partir dels factors de risc assenyalats des dels centres educatius en el Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme del Departament d'Educació.

En aquest sentit des d'aquest Document marc s'aconsella com a acció necessària la creació d'un **EQUIP COMUNITARI D'INTERVENCIÓ EN ABSENTISME (ECIA)**. Aquest equip estarà format com a mínim d'una persona referent d'absentisme del centre, del Servei Bàsic d'Atenció Social i de l'EAP amb l'objectiu d'intervenir conjuntament en la situació d'absentisme pel seu abordatge de forma individualitzada i global.

6.3.- LA IMPORTÀNCIA DE L'ACOMPANYAMENT EN LES TRANSICIONS EDUCATIVES

L'acompanyament en les transicions educatives és decisiu dins del treball preventiu ja que hi ha diferents moments que poden representar ruptures i risc en les trajectòries de l'alumnat. Hi ha cinc moments de transició educativa que cal considerar susceptibles d'intervenció comunitària.

a) L'entrada de la família a l'escola bressol

Aquest és un moment clau per acompanyar a les famílies i treballar els valors de l'escola i l'adhesió educativa.

Possibles accions preventives:

- Oferir beques i bonificacions regulades per tal de garantir l'accés a les escoles bressol, sobretot a les famílies amb desigualtats econòmiques.
- Com a bona pràctica es recomana afegir un punt de compromís d'assistència a la Carta de compromís educatiu, que les famílies signen durant el procés de matrícula, en tant que ocupen una plaça educativa.

b) El pas de l'escola bressol a cicle infantil i l'inici de la primària

Amb l'objectiu de prevenir dificultats de rendiment escolar i situacions d'absentisme en l'etapa d'educació primària és fonamental el treball amb les famílies previ al període de preinscripció establert. Sobretot és important posar especial atenció a les famílies de futur alumnat de P3 que pugui tenir dificultats d'accés a la informació, sense germans/es escolaritzats o d'alumnat no escolaritzat prèviament.

Possibles accions preventives:

- En el moment de realitzar la matrícula es recomana que la família vagi acompanyada de l'infant per establir un primer contacte amb el centre.
- Incloure elements de detecció de factors de risc que poden incidir en l'absentisme.

c) La transició de l'educació primària a la secundària

Aquest suposa un moment de canvi clau per prevenir situacions de no escolarització i per acompanyar el procés d'adaptació i vinculació a la secundària.

Possibles accions preventives:

- Garantir l'acollida familiar en el nou centre educatiu
- Definir en la comissió social de 6è l'alumnat que requerirà de més acompanyament de tutoria en el seu pas cap a la secundària.

d) Els dos darrers cursos de l'ESO

Durant aquest període, especialment en el cas dels i les joves que han desenvolupat una trajectòria escolar amb dificultats es pot veure incrementada la manca de motivació i expectatives.

Possibles accions preventives:

- Afavorir la tutoria individualitzada amb aquells/es alumnes que mostrin menys motivació pels estudis orientant-los, a nivell formatiu i laboral, si s'escau, a través del Consell orientador.
- Proposar altres recursos educatius com a alternativa a l'aula: aula oberta, Unitat d'Escolarització Externa (UEC)...

e) La transició als ensenyaments postobligatoris

En aquest moment cal articular un acompanyament a la continuïtat de la trajectòria formativa, especialment en els joves amb trajectòries d'absentisme més greu o risc d'abandonament escolar. Aquest acompanyament es pot concretar en orientació formativa o laboral, en funció dels objectius a treballar amb el/la jove.

Possibles accions preventives:

- Els/les agents educatius/ves i socials del municipi treballaran conjuntament amb els centres per desenvolupar actuacions i projectes que facin efectiu aquest acompanyament.

7.- PRINCIPALS FASES DE LA INTERVENCIÓ

Per tal d'abordar l'absentisme escolar, el nou marc metodològic contempla un seguit d'accions recollides en diverses fases consensuades per tal de clarificar els processos d'actuació i intervenció que van des de la prevenció per tal d'evitar-ne l'aparició fins a la reincorporació al centre educatiu de l'infant o adolescent al centre educatiu.

FASES	DEFINICIÓ
PREVENCIÓ PRIMÀRIA	Accions dissenyades per evitar l'aparició de les situacions d'absentisme.
FASE 1	Accions dirigides a reduir l'impacte negatiu, una vegada s'ha detectat el problema o dificultat, a través d'una intervenció focalitzada en el centre educatiu .
FASE 2	Accions que necessiten de la xarxa comunitària , principalment dirigides a reduir les conseqüències derivades de la situació d'absentisme i a introduir mesures rehabilitadores a través del suport de la xarxa. Accions dirigides a la reincorporació de l'alumne/a a l'aula i al centre educatiu.

8.- PRINCIPALS FASES DE LA INTERVENCIÓ SEGONS TIPUS D'ABSENTISME ESCOLAR

Absentisme lleu: Anomenat puntual o esporàdic, quan l'absència és de menys del 5% de classes mensuals sense presentar justificant o sense una justificació acceptable	Intervenció segons les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) per part del centre educatiu de referència. *S'informa a la Comissió Social.
Absentisme moderat: Quan l'absència és entre el 5% i el 25% de classes mensuals sense presentar justificant o sense una justificació acceptable	INTERVENCIÓ INICIAL I FASE 1: La intervenció es porta a terme per part del centre educatiu en una fase inicial en què es cita a la família per explorar les possibles causes de la situació d'absentisme i arribar a acords en una segona entrevista. Si la situació d'absentisme no remet s'activa la Fase 1 des del mateix centre educatiu a través de nova citació a la família mitjançant carta certificada. *S'informa dels resultats de la intervenció a la Comissió Social, que valora l'inici de la intervenció de l'Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme (ECIA), en funció de si la situació d'absentisme remet o es manté passant a la Fase 2.
Absentisme greu (regular): Quan les absències oscil·len a partir del 25% i el 75% de les sessions lectives mensuals sense presentar justificant o sense una justificació acceptable i quan es manté una situació d'absentisme moderat Absentisme greu (crònic): Absències de més del 75% de les sessions lectives mensuals.	INTERVENCIÓ FASE 2: El cas requereix l'activació de l'ECIA: - El/la referent d'absentisme del centre educatiu registra l'informe de derivació adreçat a l'equip comunitari i ho notifica a la família. S'obre expedient a la intranet compartida d'absentisme (<i>Pla Escola</i>) - En un màxim de 10 dies es reuneix l'Equip i es consensuen les primeres intervencions - Es defineix el Pla Individual per a la Reincorporació (PIR) que ha d'incloure totes les mesures activades per facilitar el retorn de l'alumne/a al centre i la concreció dels objectius. <i>Es situen en aquesta fase les situacions d'absentisme d'alumnat no localitzat.</i>
Abandonament escolar: Quan l'absència és del 100% de classes mensuals sense presentar justificant o sense una justificació acceptable o es manté una situació d'absentisme regular, crònic o moderat no resolt.	INTERVENCIÓ FASE 2 **En cas que la situació d'absentisme es mantingui o no es resolgui l'Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme informa als òrgans competents per tal que aquest ho comuniquin a EAIA i/o DGAIA, Direcció de SSTT i si és necessari a Fiscalia de Menors.

9.- AGENTS IMPLICATS

Tenint en compte que la realitat de la comarca d'Osona és diversa a nivell de recursos i dimensions es contemplen els següents perfils d'agents a tall de guia orientativa.

Els principals agents implicats en l'actuació a nivell municipal per abordar l'absentisme escola són bàsicament els següents:

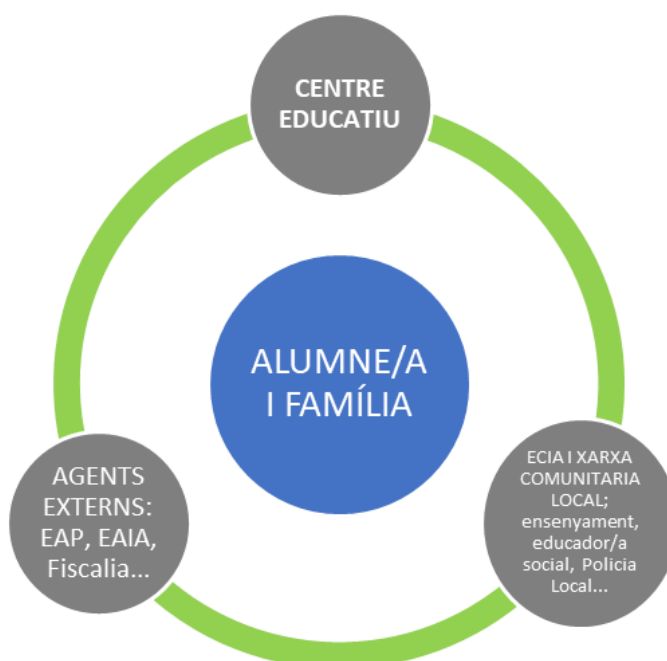
AGENTS*		FASE EN LA QUE INTERVÉ
Centre Educatiu	- Director/a - Tutor/a - Equip Docent	Fase 1
Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme (ECIA)	- Referent en Absentisme dins el centre escolar - Equip directiu i altres agents educatius del centre (tutor/a, psicopedagog/a..)* - Educador/a Social (Servei Bàsic d'Atenció Social - SBAS) - Equip d'Assessorament Psicopedagògic (EAP)	Fase 2
Xarxa comunitària local/comarcal	- Tècnic/a d'Educació - Tècnic/a d'Integració social (TIS) - Equip d'assessorament i Orientació en Llengua Interculturalitat i cohesió social (ELIC)	Fase 2

	· Policia Local · Altres (tècnic/a de joventut, SIS, UAO...)	
Agents externs	· Equip d'Assessorament Psicopedagògic (EAP)	En qualsevol fase del procés
	· Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA) · Fiscalia de menors	Fase 2 (segons cronificació de la situació)

*Segons la realitat de cada municipi i centre escolar

- **Principals agents que intervenen:**

10.- DESPLEGAMENT DE LES FASES DEL CIRCUIT D'INTERVENCIÓ EN ABSENTISMES

Qüestions prèvies a tenir en compte:

- **El circuit s'activarà sempre a partir del 25% d'hores d'absència al mes, l'equivalent a 5 faltes, d'alumnes en edat d'escolarització obligatòria (de primària a ESO).**

En cas d'infants/adolescents escolaritzats/des en edat d'escolarització no obligatòria es tindran en compte les variables personals, sociofamiliars i de salut de l'infant/adolescent abans d'activar el circuit. Independentment de quina sigui la situació s'informarà a la comissió social per tal que en valori una possible intervenció des de l'òptica de la prevenció. Els casos d'absentisme moderat seran sempre valorats per la comissió social.

- Cal tenir present el còmput dels **retards** a l'entrada de classe ja que aquests poden configurar una situació d'absentisme:

- o Primària: 5 retards equivalen a 1 falta d'assistència
- o Secundària: 3 retards equivalen a 1 falta d'assistència

- L'orientació des d'aquest document marc és que seria bo recollir totes les faltes, justificades o no, considerant-les d'absentisme fet que permet una mirada més àmplia per al seu abordatge de forma preventiva.

- Les faltes justificades, mitjançant justificant familiar, es registren i requereixen d'atenció i seguiment.

- En la valoració de cada situació i en el seguiment dels diferents casos serà molt important el criteri del tutor/a com a persona que coneix les circumstàncies particulars de l'alumne/a i la família (Fase 1 del circuit)

- Cada centre educatiu pot decidir què es considera per falta justificada. En la justificació de les faltes per part de la família seran molt importants els documents que les acreditin, especialment quan es tracti de faltes reiterades. **Cal que consti per escrit en les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC) i les famílies i l'alumnat n'han informades.**

10.1.- INTERVENCIÓ EN CASOS D'ABSENTISME LLEU (PUNTUAL O ESPORÀDIC)

Ens trobem davant d'una situació d'absentisme lleu quan es produeix una absència de **menys del 5%** de classes mensuals sense presentar justificant o sense una justificació acceptable. Cada centre educatiu quantificarà aquest percentatge segons el total de les seves sessions lectives mensuals.

Procediment:

1.- El tutor/a comunicarà a l'alumne/a i a la família la situació que s'ha produït i s'exposaran les mesures proposades per a la seva resolució. Aquestes es portaran a terme des de l'equip docent d'acord amb les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC) establertes.

- **Annex 3:** Citació a la família i l'alumne/a per a una entrevista amb el tutor/a

2.- S'informa a la Comissió Social.

10.2.- INTERVENCIÓ EN CASOS D'ABSENTISME MODERAT

10.2.1.- INTERVENCIÓ INICIAL EN CASOS D'ABSENTISME MODERAT

Ens trobem davant d'una situació d'absentisme moderat quan es produeix una absència entre el **5% i el 25% (ambdós inclosos)** de classes mensuals sense presentar justificant o sense una justificació acceptable. Els centres educatius quantificaran aquest percentatge segons el total de les seves sessions lectives mensuals.

Cal tenir en compte que també es considera situació d'absentisme moderat les situacions d'**absentisme lleu reincident amb regularitat mensual**.

Procediment:

1.- El tutor/a s'entrevistarà amb l'alumne/a i amb la família per analitzar conjuntament la situació que s'ha produït i detectar-ne les causes que hi poden estar incidint.

- **Annex 4: entrevista i d'exploració** amb la família i l'alumne/a

En cas de no localitzar a la família veure **Annex 5** de nou model de citació.

2.- El tutor/a analitzarà la informació recollida en aquestes entrevistes i les traslladarà a l'equip docent. Conjuntament se'n farà una valoració global i s'acordaran les actuacions a portar a terme.

- valoració equip docent i concreció de mesures

3.- El tutor/a s'entrevistarà de nou amb la família per informar de les mesures proposades per l'equip docent. S'establiran conjuntament els compromisos que tant la família com el centre educatiu adquireixen per reconduir la situació d'absentisme.

- entrevista amb la família II de retorn dels acords presos i signatura de compromisos

4.- S'informa a la Comissió Social.

10.2.2.- CONTINUÏTAT DE LA INTERVENCIÓ EN CASOS D'ABSENTISME MODERAT

En casos d'absentisme moderat d'alumnat escolaritzat, la intervenció es pot dividir en **dues fases diferenciades** adreçades a remetre les situacions d'absentisme escolar detectades segons la persistència de l'absentisme i la necessitat d'intervenció d'altres agents més enllà del centre educatiu per a l'abordatge de la situació des d'una perspectiva interdisciplinària.

El centre educatiu contacta (telefònicament o presencialment) amb la família per treballar la situació d'absentisme del seu fill/a. Si amb aquesta intervenció, que es considera **inicial i de primer avís**, la família respon i l'absentisme remet no es procedeix amb el circuit. En cas contrari s'activarà la **fase 1** de la intervenció.

FASE 1 del circuit

Procediment:

1.- Si la fase inicial del circuit d'intervenció **no ha tingut èxit**, ja sigui perquè no s'ha localitzat a la família o bé perquè aquesta no respon per garantir l'assistència regular de l'infant o adolescent al centre educatiu, caldrà enviar una carta certificada concretant les hores i dates d'absentisme de l'alumne/a i convocar entrevista amb la família per resoldre la situació.

2.- Des del centre educatiu s'informa de la intervenció realitzada fins al moment a la Comissió Social formada pel referent de l'EAP al centre i el tècnic/a del Servei Bàsic d'Atenció Social.

3.- En cas de no millora de la situació d'absentisme s'activarà la **Fase 2** del circuit.

10.3.- INTERVENCIÓ EN CASOS D'ABSENTISME GREU (REGULAR, CRÒNIC O MODERAT NO RESOLT)

Ens trobem davant d'una situació d'absentisme greu regular quan l'absència és d'entre el **25% i el 75%** de faltes mensuals sense presentar justificant o sense una justificació acceptable. En cas **d'absentisme greu crònic l'absència es quantifica entre el 75% i el 100%**. Els centres educatius quantificaran aquest percentatge segons el total de les seves sessions lectives mensuals.

En el cas del **100%** de faltes sense justificar es considerarà abandonament escolar prematur.

Entenem que per la gravetat d'aquestes situacions cal intensificar la intervenció i per tant s'ha considerat situar totes les situacions que es trobin entre aquests percentatges directament en la Fase 2 del circuit. També es situaran directament en aquesta fase les situacions previstes en el punt 5.3.2 d'aquest document marc d'**alumnat difícil de localitzar**.

FASE 2 del circuit

Tant en els casos d'absentisme regular com crònic com també en les situacions d'absentisme moderat no resolt des del centre educatiu es passarà directament a la Fase 2 del circuit i s'activarà l'**EQUIP COMUNITARI D'INTERVENCIÓ EN ABSENTISME (ECIA)** per tal de buscar una resposta interdisciplinària a la situació, que adoptarà les mesures d'intervenció adequades per a una atenció integral.

Aquesta fase 2 del circuit d'intervenció s'inicia per part del centre educatiu quan es troba davant la impossibilitat de realitzar un pla de millora amb la família. Aquest fet pot ser degut al que la família no segueix les indicacions plantejades o no hi ha resposta a les citacions i/o trucades.

Procediment:

1.- La persona referent en absentisme del centre escolar obrirà fitxa de l'alumne/a a la intranet compartida d'absentisme, complementarà la informació pertinent i enviarà l'informe signat i registrat a les referents de l'Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme (ECIA).

- **Annex 6:** Manual d'ús de la intranet Pla Escola (APP absentisme)
- **Annex 7:** Informe de derivació a l'Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme extret de la intranet compartida *Pla Escola*.

2.- Des del centre educatiu s'enviarà notificació a la família que s'ha procedit a informar de la situació d'absentisme a l'Equip Comunitari per demanar la seva col·laboració (**Annex 8**).

3.- L'ECIA iniciarà, en un màxim de **deu dies**, una coordinació per marcar Pla individual per a la Reincorporació (PIR) i el seguiment amb la família i l'infant o adolescent.

4.- La intervenció i seguiment es registrarà a través de la intranet compartida d'absentisme en la que es contemplen indicadors de risc (personals, familiars, contextuals i escolars) i factors de protecció, el Pla Individual per a la Reincorporació (PIR), objectius, referents professionals i actuacions realitzades.

- **Annex 9:** Pla Individual per a la Reincorporació (PIR)

5.- L'Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme enviarà citació mitjançant carta certificada a la família, fins a un màxim de 3 intents per tal de parlar de la situació. Si les dues primeres citacions no tenen efecte es valorarà el tipus de mecanisme a utilitzar per a la tercera citació en funció de la situació familiar (visita a domicili, citació policial, contacte familiar...).

6.- Si des de les referents de l'Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme s'aconsegueix iniciar un Pla Individual per a la Reincorporació (PIR) basat en el suport i la orientació, a partir del qual s'observen canvis en la dinàmica familiar i en la situació d'absentisme, no s'avançarà més en aquesta fase del circuit. Tot i això es mantindrà l'expedient obert fins a la finalització del curs per evitar tornar a iniciar el circuit en el supòsit que hi hagués una repetició de la situació.

7.- En cas que l'alumne/a es reincorpori caldrà planificar accions dirigides a facilitar aquest retorn per a una bona adaptació a l'aula i al centre educatiu valorant:

1. Interessos i potencialitats de l'alumne/a
2. Competències i habilitats a treballar amb la família:
 - a. Comunicació entre la família i el centre educatiu
 - b. Acompanyament de la família a l'infant o adolescent
 - c. Relació de la família amb l'entorn
3. Competències i habilitats que cal treballar amb l'infant o adolescent:
 - a. Autonomia i iniciativa personal
 - b. Comunicació

- c. Cura i seguretat
- d. Organització en estudis i hàbits de treball
- e. Relació amb l'entorn escolar
- f. Relació amb l'entorn comunitari
- 4. Calendari previst de reincorporació:
 - a. Durada de l'adaptació horària
 - b. Professional que acull el primer dia
 - c. Adaptació dels continguts i facilitats per disposar del material escolar
- 5. Altres actuacions de reincorporació:
 - a. Treball previ grup classe (carta a través del correu electrònic, dibuixos grup classe...)
 - b. Company/a tutor que pugui acompanyar i donar suport en l'acollida
 - c. Vinculació de l'alumne/a a projectes del centre educatiu

8.- En el cas que malgrat tota la intervenció socioeducativa, la situació no remeti o resolgui, l'Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme es podrà plantejar adoptar les mesures legals adients per continuar avançant. Així es podrà valorar la comunicació de la situació a l'EAIA d'Osona per tal de procedir a l'**obertura d'expedient de risc** del/la menor a la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència (DGAIA). Aquesta actuació es realitzarà des del Servei Bàsic d'Atenció Social i es comunicarà oficialment a la família per part d'aquest Servei i, si s'escau, conjuntament amb Inspecció Educativa. L'obertura d'un expedient de risc implica la col·laboració de totes les professionals que han intervingut en el cas i per tant s'elaborarà, sempre de forma conjunta, un informe tècnic que recullitotes les intervencions realitzades així com tota la documentació relacionada. En aquest punt l'Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme es pot plantejar remetre còpia de l'informe tècnic a Fiscalia de Menors.

- **Annex 10:** Protocol d'Absentisme - resum de la intervenció (intranet *Pla Escola*).

10.4.- INTERVENCIÓ EN CASOS D'INFANTS I ADOLESCENTS NO MATRICULATS

Es poden detectar també situacions en que infants o adolescents en edat d'escolarització obligatòria no estiguin matriculades a cap centre. Tot i que no es pot catalogar com a una situació d'absentisme escolar pròpiament dita sí que requerirà de la intervenció socioeducativa immediata, un cop feta la detecció, per part de les professionals implicades en el protocol per tal de vetllar la situació.

La detecció d'aquestes situacions pot arribar per diferents vies i des de diferents àmbits ja sigui social, educatiu, de salut, policial...

Procediment:

- 1.-** Comunicació de la situació a Inspecció Educativa i a l'equip del Servei Bàsic d'Atenció Social Primària.
- 2.-** Inspecció Educativa o professional de l'àmbit educatiu designat, conjuntament amb el Servei Bàsic d'Atenció Social Primària, emetran una primera citació a la família per poder-ne explorar les causes i plantejar propostes per a la matriculació de l'infant o adolescent.
- 3.-** Si la família no compareix a la primera citació se'n realitzarà una segona, mitjançant carta certificada en la que es comuniqui que la seva situació pot incórrer en un possible incompliment legal de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència i la conseqüent valoració de risc.
- 4.-** Si malgrat aquesta segona citació no hi ha resposta es procedirà a la comunicació de la situació a l'EAIA d'Osona, que iniciarà el procediment administratiu corresponent per a l'obertura d'expedient de risc, de forma coordinada.

10.5.- RESUM DE LES PRINCIPALS ACTUACIONS DEL CIRCUIT

10.1.- INTERVENCIÓ EN CASOS D'ABSENTISME LLEU (PUNTUAL O ESPORÀDIC)

Absències de menys del 5% de classes mensuals

El tutor/a comunica la situació a l'alumne/a i a la família i s'exposen les mesures proposades, segons les NOFC (annex 3)

S'informa a la Comissió Social

FAVORABLE
Es reprèn l'assistència de manera regular

No es localitza a la família i/o no es garanteix l'assistència de manera regular

Repetició de la situació amb regularitat mensual durant el mateix curs escolar

Es considera
Absentisme Moderat

10.2.1- INTERVENCIÓ INICIAL EN CASOS D'ABSENTISME MODERAT

Absència entre el 5% i el 25% o absentisme lleu amb regularitat mensual

El centre educatiu (tutor/a) cita a l'alumne/a i a la família per fer Entrevista I d'exploració (Annex 4)

El tutor/a junt amb l'equip docent valoren la situació i acorden les actuacions a portar a terme

Entrevista II amb la família: retorn dels acords presos i signatura de compromisos

S'informa a la Comissió Social

FAVORABLE
Es reprèn l'assistència de manera regular

No es localitza a la família i/o no es garanteix l'assistència de manera regular

Repetició de la situació durant el mateix curs escolar

S'activa la **FASE 1**

10.2.2.- CONTINUÏTAT DE LA INTERVENCIÓ EN CASOS

D'ABSENTISME MODERAT – FASE 1

Es manté l'absentisme després de la **Fase Inicial**

CENTRE EDUCATIU:

Enviament 1. Carta certificada amb nombre de faltes i proposta de data per reunió amb la família
Informa a la **Comissió Social** (referent EAP i tècnic/a SBAS)

FAVORABLE

Hi ha resposta i es reprèn l'assistència de manera continuada

DESFAVORABLE

No hi ha resposta i no es reprèn l'assistència

S'informa a la
COMISSIÓ SOCIAL
i es fa seguiment del cas

La direcció del centre i el/la referent
d'absentisme **activen la**
FASE 2

10.3.- INTERVENCIÓ EN CASOS D'ABSENTISME - FASE 2

Regular, crònic o moderat no resolt (més del 25%)

El centre educatiu obre expedient a l'intranet compartida en absentisme *Pla Escola* i envia registrat i signat l'**Informe de Derivació** a l'**Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme (ECIA)**

S'activa l'EQUIP COMUNITARI D'INTERVENCIÓ EN ABSENTISME
(convocatòria de reunió en un màxim de 10 dies)

S'informa a la **COMISSIÓ SOCIAL**

EQUIP COMUNITARI - Enviament 1

Carta certificada a la família (màxim 3 intents)

PLA INDIVIDUAL PER A LA REINCORPORACIÓ (PIR)

S'acorden accions de reincorporació.

FAVORABLE. Es reprèn l'assistència de forma regular

DESFAVORABLE

No hi ha resposta ni es reprèn l'assistència

Manteniment de l'**expedient obert**

EQUIP COMUNITARI

Valora:

- possibilitat d'obrir expedient de risc a DGAIA
- remetre còpia de l'informe a Fiscalia de Menors

SBAS I INSPECCIÓ EDUCATIVA

Comuniquen la decisió a la família

11.- FUNCIONS DE LES PROFESSIONALS

En aquest punt es recullen les principals funcions de les professionals implicades per tal de coordinar el treball i la seva implicació en la prevenció i atenció de l'alumnat en situacions d'absentisme escolar i abandonament escolar. Val a dir que es tracta de funcions orientatives, en cap cas, normatives.

11.1.- Equip directiu

- Vetllar per a la correcta aplicació del Protocol
- Garantir l'aplicació dels procediments establerts
- Designar a una persona referent d'absentisme escolar del centre educatiu
- Citar a les famílies quan s'escaigui i notificar, quan es doni el cas, la situació d'absentisme a l'Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme del centre (ECIA) de referència
- Notificar els casos no resolts a les responsables del Departament d'Educació i a la Regidoria d'Educació perquè prenguin les mesures oportunes
- Participar en l'elaboració del PIR
- Vetllar perquè els tutors/es i professorat facin una detecció i seguiment acurat dels alumnes en risc d'absentisme i/o abandó escolar
- Impulsar mesures preventives (organitzatives, formatives metodològiques...) en el centre escolar
- Impulsar accions de sensibilització continuada sobre l'absentisme escolar amb tots els/les professionals que intervenen al centre (indicadors, altres experiències, bones pràctiques...)
- Vetllar per donar resposta als diversos casos d'absentisme escolar
- Vetllar per la coordinació entre centres educatius en la transició de l'alumnat per evitar possibles casos de no escolarització.

11.2.- Professorat

- Controlar diàriament l'assistència i els retards de l'alumnat
- Detectar problemàtiques associades a les situacions d'absentisme de l'alumnat
- Participar en l'execució del PIR, junt amb el/la referent d'absentisme del centre i el tutor/a de l'alumne.
- Elaborar i/o compartir, si s'escau, el pla individual i/o familiar amb els altres agents implicats.

11.3.- Tutor/a

- Rebre les faltes d'assistència i de retards de l'alumne per part del professorat del centre escolar
- Comunicar de forma immediata l'absència a les famílies, de manera que quedi constància de la comunicació
- Desenvolupar el pla d'acció tutorial i fer el seguiment individualitzat de l'alumnat absentista i la seva evolució (tutories individualitzades i acompanyament)
- Citar a la família i mantenir el vincle amb aquesta
- Junt amb la persona referent d'absentisme escolar fer una valoració i diagnòstic de la situació de l'alumne segons tipologia d'absentisme escolar i factors de risc. Un cop realitzat el diagnòstic haurà d'activar les mesures d'intervenció segons cada tipologia
- Comunicar les situacions no resoltes a la persona referent d'absentisme escolar del centre per a la posada en marxa del circuit corresponent
- Participar en l'elaboració i execució del pla d'acollida individual de retorn al centre escolar.

11.4.- Referent d'absentisme del centre

- Impulsar accions de detecció precoç i sensibilització vers l'absentisme escolar
- Tenir actualitzades les dades sobre absentisme escolar i fer un seguiment acurat dels casos detectats
- Notificar els casos no resolts a l'equip directiu
- Informar a la Comissió Social dels casos i tipologies d'absentisme existents al centre escolar
- Derivar els casos a l'Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme del centre (ECIA) segons la tipologia i entrar les dades a la intranet compartida
- Participar en l'elaboració i execució del PIR
- Participar en l'elaboració i execució del pla d'acollida individual de retorn al centre escolar.

- Fer de nexa entre les intervencions externes i els tutors/es
- Donar suport al professorat per garantir una bona acollida de retorn al centre
- Fer el seguiment de les intervencions sobre l'alumnat amb què es treballa l'absentisme.

11.5.- Inspecció educativa

- Orientar i assessorar els centres educatius dels quals en sigui el referent
- Fer el seguiment i control de l'absentisme escolar del municipi
- Vetllar per a la correcta aplicació del Protocol d'Absentisme en el marc de les seves funcions
 - Canalitzar i fer el seguiment dels casos de l'alumnat no escolaritzat, *homeschooling* i de l'alumnat no matriculat
- En els casos que s'acordi per part de l'ECIA, la direcció del centre serà qui comunicarà a la direcció del ST

11.6.- Educador/a social del Servei Bàsic d'Atenció Social municipal

- Vetllar per a la correcta aplicació del Protocol, en el marc de les seves funcions
- Treballar coordinadament amb els centres educatius per fer efectives les mesures i funcions establertes en el Protocol
- Participar en l'ECIA
- Participar en l'elaboració del PIR
- Participar en l'elaboració i execució del pla d'acollida individual de retorn al centre escolar
- Intervenir sobre les causes sociofamiliars que provoquen de forma directa o indirecta, absentisme i/o dificultats en l'adaptació de l'infant/adolescent en el context escolar
- Col·laborar en projectes preventius o que redueixin l'impacte de les situacions de risc per aconseguir la millora de l'escolarització de l'alumnat
- Aportar pautes i criteris d'intervenció davant de situacions d'absentisme escolar
- Aportar informació dels recursos de la comunitat
- Citar les famílies, quan s'escaigui per tal d'afavorir la relació entre el centre i les famílies dels alumnes
- Derivar, si s'escau, l'infant/adolescent i/o família a serveis especialitzats
- Fer un seguiment dels casos facilitant un treball en xarxa entre els diferents serveis. També de l'alumnat no localitzat pel centre educatiu a través dels mitjans dels que disposi
- En els casos que s'acordi per part de l'ECIA, informar a l'EAIA i denunciar la situació de risc

de l'infant/adolescent a Fiscalia de menors.

11.7.- Tècnic/a en Integració Social (TIS) (en els centres on n'hi hagi)

- Desenvolupar habilitats d'autonomia personal i social amb alumnes en situació de risc
- Participar en la planificació i desenvolupament d'activitats d'integració social
- Afavorir relacions positives de l'alumnat amb l'entorn
- Col·laborar en la resolució de conflictes
- Intervenir, si s'escau, en casos d'absentisme escolar.

11.8.- Equip d'Assessorament Psicopedagògic (EAP)

- Vetllar per a la correcta aplicació del Protocol d'absentisme, en el marc de les seves funcions
- Donar suport als centres educatius, col·laborant amb l'equip docent en la detecció i prevenció de conductes de risc en relació l'absentisme escolar, i participar en les actuacions del currículum en els casos en què calgui
- Prevenir i detectar els problemes i trastorns que dificulten un desenvolupament correcte de l'infant/adolescent
- Detectar i intervenir sobre les causes d'origen familiar en els casos que es valori necessari
- Participar en l'ECIA
- Participar en l'elaboració i execució del PIR
- Participar en l'elaboració del pla d'acollida individual de retorn al centre escolar
- Valorar l'alumnat que pugui presentar algun indicador de risc, fer-ne el seguiment, així com donar orientacions per a la millora del clima social a l'aula
- Aportar estratègies que puguin facilitar alternatives a les expulsions
- Identificar i avaluar les necessitats educatives especials dels alumnes en col·laboració amb mestres i professorat
- Incentivar les actuacions en xarxa per tal d'oferir una actuació coordinada als alumnes i famílies que ho necessitin
- Aportar suport i criteris tècnics psicopedagògics i socials.

11.9.- Equip d'assessorament i orientació en llengua, interculturalitat i cohesió social (ELIC)

- Afavorir el treball en xarxa i el treball del PEE i del PEC
- Promoure projectes de prevenció i millora de l'escolarització
- Assessorar els centres a l'hora d'elaborar el Pla d'Acollida i el Projecte de Convivència
- Assessorar els centres a l'hora de treballar l'absentisme amb les famílies

- Assessorar els centres a l'hora de treballar l'absentisme de tutoria
- Assessorar els centres perquè els mateixos alumnes treballin la problemàtica de l'absentisme.

11.10.- Professionals de salut

- Contribuir en el treball preventiu que es fa amb l'alumnat i les famílies
- Valorar la situació de salut i intervenir, si s'escau, en els casos d'absentisme que li siguin derivats
- Coordinar la seva intervenció amb l'ECIA.

11.11.- Policia Local

- Detectar l'alumnat que es trobi a la via pública en horari lectiu
- Acompanyar l'alumne/a absentista al centre educatiu, informant als progenitors o tutors legals de la situació i de l'actuació realitzada
- Informar a serveis de l'actuació realitzada
- Participar en l'ECIA i en aquells casos que l'equip ho consideri oportú.

11.12.- Alcaldia/Regidoria d'Educació/Atenció a les persones

- Entrevista amb la família que des de l'ECIA es valora que no assumeix la responsabilitat de fer que els seus fills/es assisteixin a l'escola, i es considera que pot ser efectiva aquesta intervenció.

11.13.- Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)

- Vetllar per a la correcta aplicació del Protocol, en el marc de les seves funcions
- Diagnosticar i valorar si existeixen possibles situacions d'alt risc o desemparament que afectin l'infant/adolescent i fer propostes de mesures adequades per la seva protecció
- Assessorar a professionals d'altres serveis en aquelles situacions que poden suposar una situació de risc per l'infant/adolescent.

11.14.- Altres serveis i/o professionals del territori

Cada territori podrà disposar dels serveis, recursos i de professionals propis de cada zona, per afavorir la coordinació i garantir la continuïtat formativa de l'alumnat amb perfil d'abandonament escolar.

- Mediator/a intercultural
- Mediator/a comunitari
- CSMIJ

- Consell Escolar Municipal
- AFA's

12.- AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA

L'avaluació és un element del procés que determina fins a quin punt els programes implementats assolixen els objectius establerts i beneficien les persones a les quals van dirigits. Per conèixer si els programes funcionen i per què ho fan, necessitem aplicar una sèrie de metodologies per tal d'avaluar l'efectivitat de les intervencions i els processos d'implementació (Diputació de Barcelona, 2010).

El seguiment dels procediments serà constant per part de les diferents professionals, en funció de les tasques concretes que tinguin en relació a la prevenció i atenció de l'absentisme escolar.

A les sessions que s'efectuen per part de l'ECIA es valorarà l'assoliment dels objectius específics proposats en aquest Pla i es definiran les estratègies per enfortir els aspectes a millorar i adequar el treball a les situacions canviants.

En aquestes sessions el/la referent d'absentisme del centre escolar aportarà les dades generals de l'absentisme al centre i del seguiment de casos.

Pel que fa al seguiment del Pla Individual per a la Reincorporació (PIR), el procés d'avaluació vindrà determinat pels acords presos en cada pla de treball. Entre tots els/les professionals implicats s'han d'avaluar col·lectivament els resultats obtinguts en l'aplicació del PIR de forma periòdica i decidir les noves mesures que cal adoptar.

Aquesta periodicitat s'ha de determinar en funció de l'organització interna de cada centre.

12.1.- Avaluació dels procediments

El seguiment dels procediments serà constant per part de les diferents professionals, en funció de les tasques concretes que tinguin en relació a la prevenció i atenció de l'absentisme escolar.

A les sessions que es realitzin de la Comissió Local d'Absentisme del municipi es valorarà l'assoliment dels objectius específics proposats en aquest Pla i es definiran les estratègies per enfortir els aspectes a millorar i adequar el treball a les situacions canviants.

Caldrà tenir en compte els següents indicadors:

- Nivell de coherència entre les necessitats del centre escolar i periodicitat i estructura de suport que preveu el protocol
- Grau d'assoliment dels objectius de treball plantejats tant a nivell del centre com a nivell de serveis que intervenen
- Grau d'implicació i coordinació dels diferents serveis (professionals) que participen en la millora de l'absentisme escolar
- Nombre de reunions realitzades, nombre de casos treballats i resultats d'èxit obtinguts (casos) treballats i resultat obtingut
- Nombre d'alumnes i famílies derivades i ateses específicament per millora de l'absentisme
- Nombre de plans de treball realitzats (psicopedagog/CAD/escola)
- Grau de satisfacció de tots els serveis implicats
- Grau d'eficiència de l'aplicatiu utilitzat en el treball comú de totes les professionals
- Valoració del temps passat entre la detecció de l'absentisme i l'abordatge del mateix
- Grau de satisfacció de l'aplicació del protocol d'acollida de l'alumnat que retorna el centre
- Valoració dels documents utilitzats en el protocol (model citació, model PIR, aplicatius...).

12.2.- Avaluació del Pla Individual per a la Reincorporació (PIR)

El procés d'avaluació del PIR vindrà determinat pels acords presos en cada pla de treball. Entre tots els/les professionals implicats s'han d'avaluar col·lectivament els resultats obtinguts en l'aplicació del PIR de forma periòdica i decidir les noves mesures que cal adoptar. Aquesta periodicitat s'ha de determinar en funció de l'organització interna de cada centre, de les altres reunions que es duguin a terme per al seguiment de l'alumnat, com ara les reunions de coordinació entre el centre i la tècnica d'educació i/o del nombre de Comissions Locals d'Absentisme que es realitzin.

Haurem de tenir en compte els següents indicadors:

- Grau d'implicació de l'alumnat i famílies
- Grau d'implicació dels serveis
- Grau d'assoliment dels objectius de treball plantejats tant a nivell del centre com a nivell de serveis que intervenen.

15. ANNEXOS

ANNEX 1. MARC LEGAL

- **DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS HUMANS, 1948**

L'article 26 estableix que:

“Tota persona té dret a l'educació. L'educació serà gratuïta, si més no, en la instrucció elemental i fonamental. La instrucció elemental serà obligatòria. L'ensenyament tècnic i professional es posarà a l'abast de tothom, i l'accés a l'ensenyament superior serà igual per a tots en funció dels mèrits respectius.”

- **DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS DE L'INFANT, 1959**

El Principi 7 indica que:

“L'infant té dret a rebre educació, que serà gratuïta i obligatòria almenys en la seva etapa elemental. Se li donarà una educació que afavoreixi la seva cultura general i li permeti, en condicions d'igualtat d'oportunitats, desenvolupar les seves aptituds i el seu judici individual, el seu sentit de responsabilitat moral i social, i esdevenir un membre útil de la societat”.

- **ESTATUT D'AUTONOMIA DE CATALUNYA, 2006**

L'article 21. Drets i deures en l'àmbit de l'educació, estableix que:

“Totes les persones tenen dret a una educació de qualitat i a accedir-hi en condicions d'igualtat. La Generalitat ha d'establir un model educatiu d'interès públic que garanteixi aquests drets.”

- **Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la Infància i l'Adolescència**

Art. 13 sobre el foment i el suport a l'Educació

Article 52 sobre la no escolarització, absentisme i abandó escolar

Art 37. Sobre la responsabilitat en la criança i la formació

Art 157 infraccions lleus

- **Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del codi penal (BOE núm. 281, de 24 de novembre; correcció d'errades al BOE núm. 54, de 2 de març de 1996)**

L'article 226.1 especifica que:

“El qui deixi de complir els deures legals d'assistència inherents a la pàtria potestat, tutela, guarda o acolliment familiar o de prestar l'assistència necessària legalment establerta per al manteniment dels seus descendents, ascendents o cònjuge, que estiguin necessitats, ha de ser castigat amb la pena de presó de tres a sis mesos o una multa de sis a 12 mesos.”

- **Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del codi civil i de la llei d'enjudiciament civil (BOE núm. 15, de 17/01/1996)**

L'article 13. Obligacions dels ciutadans i deure de reserva, disposa que:

Qualsevol persona o autoritat que tingui coneixement que un menor no està escolaritzat o no assisteix al centre escolar de manera habitual i sense justificació, durant el període obligatori, ho ha de posar en coneixement de les autoritats públiques Protocol d'àmbit comunitari davant situacions d'absentisme - 25/06/2019 2/9 competents, que han d'adoptar les mesures necessàries per a la seva escolarització.

Les autoritats i les persones que per la seva professió o funció coneguin el cas han d'actuar amb la reserva deguda.

En les actuacions s'ha d'evitar qualsevol interferència innecessària en la vida del menor.

- **Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors (BOE núm.11, de 13 de gener, i suplement en català núm. 3, de 9 de febrer)**

L'article 6. De la intervenció del ministeri fiscal, estableix que:

Correspon al ministeri fiscal la defensa dels drets que les lleis reconeixen als menors, així com la vigilància de les actuacions que s'han d'efectuar en el seu interès i l'observança de les garanties del procediment, per a la qual cosa ha de dirigir personalment la investigació dels fets i ordenar que la policia judicial practiqui les actuacions necessàries per comprovar els fets i la participació del menor en aquests, i impulsar el procediment.

- **Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 106, de 4.5.2006)**

L'article 4. L'ensenyament bàsic, estableix que:

L'ensenyament bàsic (...) és obligatori i gratuït per a totes les persones.

L'ensenyament bàsic comprèn deu anys d'escolaritat i es desenvolupa, de forma regular, entre el sis i els setze anys d'edat (...).

- **Llei 50/1981, de 30 de desembre, per la qual es regula l'Estatut orgànic del Ministeri Fiscal (BOE, núm. 11, de 13/01/1982)**

L'article 3, De les funcions del Ministeri Fiscal, determina que (...) correspon al Ministeri Fiscal:

Intervenir en els processos civils que determini la llei quan hi estigui compromès l'interès social o quan puguin afectar persones menors, incapaces o desvalgudes mentre es proveeix dels mecanismes ordinaris de representació.

- **Llei 7/1985, de 2 de abril, reguladora de les bases de règim local (BOE núm. 80, de 03/04/85)**

L'article 25 especifica que:

"El municipi exercirà en tot cas com a competències pròpies, en els termes de la legislació de l'Estat i de les CCAA, en les matèries següents:

Participar en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria (...)."

- **Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció en situacions d'absentisme (2019)**
- **Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.07.2009)**

L'article 3. Dret a una educació integral.

L'article 5. Ensenyaments obligatoris i ensenyaments declarats gratuïts.

L'article 37. Faltes i sancions relacionades amb la convivència.

L'article 142. El director o directora [del centre públic] funcions en el Protocol d'àmbit comunitari davant situacions d'absentisme.

L'article 159. Competències dels ens locals.

- **Codi civil (Reial Decret de 24 de juliol de 1889) (BOE, núm. 206, de 25/07/1889)**

L'article 154 especifica que:

Els fills no emancipats estan sota la pàtria potestat dels progenitors.

La pàtria potestat, com a responsabilitat parental, s'exerceix sempre en interès dels fills, d'acord amb la seva personalitat, i amb respecte als seus drets, la seva integritat física i mental.

Aquesta funció comprèn els deures i les facultats següents:

Vetllar per ells, tenir-los en la seva companyia, alimentar-los, educar-los i procurar-los una formació integral.(...).

- **Decret 12/2021 de 2 de març, de la inspecció d'Educació**

L'article 2. Funcions, determina que les funcions de la Inspecció d'Ensenyament són les següents:

Supervisar l'organització i el funcionament dels centres docents, dels serveis educatius i de la intervenció dels programes educatius en el territori i afavorir-ne la coordinació.(...)

- **Decret 84/2002, de 5 de febrer, de constitució del Consorci d'Educació de Barcelona (DOGC núm. 3595, 14.03.2002)**

L'article 3. Finalitat, determina que el Consorci és competent en les àrees d'actuació en matèria educativa següents:

La vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria.

- **Decret 279/2006, de 4 de juliol, de drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya (DOGC núm. 4670, de 6.7.2006)**

L'article 21. Deure d'estudi.

- **Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius. (DOGC núm. 5686, de 05.08.2010)**

L'article 24. Mesures correctores i sancionadores.

- **Decret 230/2013, d'1 d'octubre, de règim sancionador en matèria d'infància i adolescència en l'àmbit competencial de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (DOGC núm. 6472, de 1.10.2013)**

L'article 2. Competència de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA), estableix que:

La persona titular de la DGAIA és l'òrgan administratiu competent per incoar i resoldre els procediments sancionadors tramitats per les infraccions indicades en aquest article.

Les infraccions fan referència al que preveuen els apartats c) i d) de l'article 157 i els apartats a) i e) de l'article 158 de la Llei 14/14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (descrites anteriorment en aquesta normativa de referència)

- **Ordre ENS/293/2015, de 18 de setembre, de creació del Registre d'alumnes i del fitxer de dades de caràcter personal associat (DOGC núm. 6963, de 25.9.2015).**

Article 3.2. La gestió del Registre d'alumnes.

ANNEX 2. INDICADORS DE RISC I DE PROTECCIÓ

Permet extreure l'informe de derivació de la intranet del Pla Escola.

INDICADORS DE RISC (situacions observables que ens fan pensar que pot existir una problemàtica o un risc de vulnerabilitat que requereix una intervenció en coordinació i xarxa).

ASPECTE FÍSIC I SITUACIÓ PERSONAL DE L'INFANT I ADOLESCENT

- ☐ L'infant o l'adolescent presenta problemes de salut (física o mental)
- ☐ L'infant o l'adolescent mostra manca i dificultats d'habilitats socials
- ☐ L'infant o l'adolescent presenta problemes d'higiene personal (roba bruta, olors desagradables, roba inadequada, higiene corporal deficient...)
- ☐ L'infant o l'adolescent assisteix a l'escola sense esmorzar
- ☐ L'infant o l'adolescent presenta indicis d'alimentació deficient o inadequada: no porta esmorzar, diu que passa gana, porta menjar no adequat
- ☐ L'infant o l'adolescent mostra símptomes de cansament, o s'adorm a classe
- ☐ L'infant o l'adolescent presenta ferides visibles (rascades, cops, cremades...)
- ☐ L'infant o l'adolescent està desatès o desprotegit per part de la família

SITUACIONS EN L'ÀMBIT EMOCIONAL I DE COMPORTAMENT DE L'INFANT I ADOLESCENT

- ☐ L'infant o l'adolescent presenta inestabilitat emocional i alteració de l'estat anímic
- ☐ L'infant o l'adolescent fa comentaris (o mostra) que semblen indicar que té autoestima baixa
- ☐ L'infant o l'adolescent presenta problemes de relació amb el grup d'iguals
- ☐ L'infant o l'adolescent es relaciona amb un grup d'amics o amigues conflictiu
- ☐ L'infant o l'adolescent presenta conductes disruptives, agressives, desafiant, manca d'autocontrol
- ☐ L'infant o l'adolescent mostra un aspecte trist i/o plora sovint sense causa aparent
- ☐ L'infant o l'adolescent es mostra passiu/va, retret/a i/o s'aïlla
- ☐ L'infant o l'adolescent explícita o mostra problemes de relació amb companys i companyes de classe
- ☐ L'infant o l'adolescent està adoptant rols que no li corresponen per l'edat
- ☐ L'infant o l'adolescent passa moltes hores pels carrers
- ☐ L'infant o l'adolescent mostra símptomes compatibles amb consum de tòxics (ulls vermell,

olors, eufòria...)

- ☐ L'infant o l'adolescent mostra símptomes compatibles amb ús abusiu de TIC
- ☐ L'infant o l'adolescent no participa en activitats extraescolars

SITUACIONS EN L'ÀREA DE DESENVOLUPAMENT I D'APRENENTATGE DE L'INFANT O L'ADOLESCENT

- ☐ L'infant o l'adolescent presenta i/o expressa dificultats importants en els aprenentatges escolars
- ☐ L'infant o l'adolescent presenta poca constància en les activitats escolars i deixa de fer els deures amb freqüència
- ☐ L'infant o l'adolescent manifesta problemes d'atenció i/o concentració
- ☐ L'infant o l'adolescent presenta canvis sobtats en el seu rendiment escolar
- ☐ L'infant o l'adolescent marxa de classe o d'escola davant qualsevol contrarietat
- ☐ L'infant o l'adolescent presenta absentisme intermitent o lleu

SITUACIÓ A NIVELL FAMILIAR DE L'INFANT O L'ADOLESCENT

- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors presenten una situació socioeconòmica complexa i desafavorida
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors desatenen les necessitats bàsiques de l'infant o l'adolescent (alimentació, higiene...)
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors no respecten ni tenen cura dels hàbits o rutines que necessita l'infant o l'adolescent
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors tenen poca presència en el dia a dia i hi ha manca de supervisió a diferents nivells en relació als seus fills/es
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors manifesten rebuig vers l'infant o l'adolescent (crítiques, insults, ridiculitzacions...)
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors no atenen les malalties o danys físics de l'infant o l'adolescent, no el porta les visites mèdiques
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors es mostren extremadament protectors o controladors de l'infant o l'adolescent
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors dificulten i no deixen que l'infant o l'adolescent estigui amb amics o amigues

- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors es despreocupen de l'oci i les activitats extraescolars de l'infant o l'adolescent
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors utilitzen pautes educatives i models inadequats (model coercitiu o excessivament permissiu)
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors es despreocupen pel procés educatiu del seu fill/a (no acut al centre educatiu, no respon a les demandes d'entrevistes o a les gestions vinculades al dia a dia del centre)
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors presenten problemes relacionals i dificultats de comunicació dins el nucli familiar
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors presenten símptomes compatibles amb l'abús d'alcohol o altres drogues
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors presenten símptomes compatibles amb algun trastorn mental
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors presenta canvis de domicili de forma habitual

INDICADORS DE PROTECCIÓ (situacions observables o percebudes, que poden afavorir un procés positiu i de millora de la situació de risc o de vulnerabilitat que presenta l'infant, jove o família)

SITUACIÓ PERSONAL I SOCIAL DE L'INFANT I ADOLESCENT

- ☐ L'Infant o l'adolescent mostra una correcta higiene i autocura
- ☐ L'infant o l'adolescent presenta habilitats socials i relacionals
- ☐ L'infant o l'adolescent mostra capacitat d'adaptació
- ☐ L'infant o l'adolescent té un bon desenvolupament i és adequat a la seva edat
- ☐ L'infant o l'adolescent segueix controls mèdics periòdics i tractaments
- ☐ L'infant o l'adolescent té relacions afectives amb adults de referència

SITUACIONS EN L'ÀMBIT EMOCIONAL I DE COMPORTAMENT DE L'INFANT I ADOLESCENT

- ☐ L'infant o l'adolescent té una bona imatge de si mateix
- ☐ L'infant o l'adolescent participa i/o assisteix a activitats extraescolar
- ☐ L'infant o l'adolescent té bona relació amb companys, companyes, grup d'iguals
- ☐ L'infant o l'adolescent es mostra obert i comunicatiu
- ☐ L'infant o l'adolescent es mostra autònom

SITUACIÓ ESCOLAR I D'APRENTATGE DE L'INFANT O L'ADOLESCENT

- ☐ L'infant o l'adolescent presenta capacitats i aptituds per a l'aprenentatge
- ☐ L'infant o l'adolescent mostra interès i està motivat per les activitats del centre educatiu
- ☐ L'infant o l'adolescent participa en programes de suport a la tasca educativa (dins o fora del centre)
- ☐ L'infant o l'adolescent disposa de beca per a alumnes amb necessitat específica de suport educatiu
- ☐ L'infant o l'adolescent té experiències positives dins l'àmbit escolar

SITUACIÓ A NIVELL FAMILIAR DE L'INFANT O L'ADOLESCENT

- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors tenen una situació econòmica estable
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors tenen consciència de dificultats i problemàtiques existents
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors atenen les necessitats bàsiques de l'infant o l'adolescent
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors acudeixen a les entrevistes programades amb tutor/a i professorat
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors presenten bones capacitats de diàleg i entesa
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors es mostren predisposats a rebre i acceptar ajut i suport (dins i fora del centre)
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors presenten un bon vincle afectiu
- ☐ Els progenitors, tutors o guardadors compten amb suport de família extensa i/o amics

Observacions:

ANNEX 3.- CITACIÓ A LA FAMÍLIA PER A UNA ENTREVISTA AMB EL TUTOR/A

LOGO DEL CENTRE EDUCATIU

NOM DEL CENTRE EDUCATIU

Nom

Adreça

Codi Postal Població

Benvolgut/da,

Us informem que, malgrat la notificació que amb data us vàrem adreçar per comunicar-vos les absències de classe sense presentar justificant o sense una justificació acceptable del vostre fill/a, que cursa

de primària/secundària, la situació s'ha mantingut, acumulant-se un total de absències de classe sense presentar justificant o sense una justificació acceptable.

Us recordem de nou l'obligació de les famílies de vetllar per la correcta escolarització dels fills i garantir l'assistència diària al centre escolar, tal i com es recull en els articles 37 i 157 de la Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.

Davant de la gravetat de la situació que s'està produint, us convoquem a una reunió el proper

Dia:

Hora:

Atentament,

Tutor o tutora.....

Nom

Població, Data

Nota: En cas que no pugueu assistir a la reunió és convenient que us poseu en comunicació amb el tutor o tutora del vostre fill/a.

ANNEX 4.- ENTREVISTA I D'EXPLORACIÓ AMB LA FAMÍLIA I L'ALUMNE/A.
FACTORS DE RISC QUE PODEN AFAVORIR L'APARICIÓ DE CASOS D'ABSENTISME I ABANDÓ ESCOLAR

PERSONALS

	OBSERVACIONS
Expliciten els problemes de salut del seu fill	
Exposen problemes d'autoestima del seu fill	
Detecten manca d'habilitats socials del seu fill	
Expressen la manca d'expectatives acadèmiques del seu fill	
Expliciten la poca vinculació amb el centre educatiu del seu fill	
Expressen problemes per acceptar les normes i els requeriments del seu fill	
Altres	
CONCLUSIONS	

FAMILIARS

	OBSERVACIONS
Es detecta un situació socioeconòmica desfavorida	
Expliciten un clima familiar tens i/o complicat	
Exposen anteriors i/o futurs canvis de domicili, mobilitat familiar	
Es detecta un model coercitiu o permissiu del seu nucli familiar	
Es detecten baixes expectatives respecte les possibilitats escolars del seu fill	
Expliciten poc interès en l'escolaritat del seu fill	
Altres	
CONCLUSIONS	

CONTEXTUALS

	OBSERVACIONS
Han detectat que el seu fill es relaciona amb un grup d'iguals amb conductes absentistes	
Es detecta un entorn complex	
Es detecta que en el seu entorn no hi ha referents d'èxit educatiu	
Expressen que el seu fill no participa en el teixit associatiu del seu entorn (entitats de lleure, extraescolars...) i la família tampoc	
Altres	
OBSERVACIONS	

ESCOLARS

	OBSERVACIONS
Expliciten poc interès en els continguts que es desenvolupen a l'aula per part del seu fill	
Expressen les dificultats que té el seu fill en seguir les diferents matèries	
Expressen que no veuen el seu fill motivat	
Expliciten que el seu fill sent que no se l'ajuda prou en el seu procés educatiu i d'aprenentatge	
Manifesten que el seu fill no se sent prou atès per part de docents	
Expliciten que el seu fill exposa que hi ha docents que no controlen l'aula	
Expliciten les dificultats de comunicació i entesa del seu fill i diferents membres de la comunitat escolar	
Expressen que el seu fill no se sent vinculat/da al centre	
Expressen que no s'ha informat suficientment ni a ell/a ni a la seva família sobre les repercussions de les faltes d'assistència	
Altres	
CONCLUSIONS	

ANNEX 5. CITACIÓ A LA FAMÍLIA IL·LOCALITZABLE PER A UNA ENTREVISTA AMB LA DIRECCIÓ DEL CENTRE

LOGO DEL CENTRE EDUCATIU

NOM DEL CENTRE EDUCATIU

Nom

Adreça

Codi Postal Població

Benvolgut/da,

Us informem que el tutor del vostre fill/a , que cursa de primària/secundària ha intentat comunicar-vos les absències de classe sense presentar justificant o sense una justificació acceptable i que han estat un total de

Adjuntem taula amb el recull d'intents de contacte amb la família sense èxit:

Telefònic	
Agenda de l'alumne	
Telemàtic	
En persona	
Notificació per escrit	

Davant de la gravetat dels fets que s'estan produint i la impossibilitat d'establir contacte, us comuniquem que en el cas que abans del (dia i data) no us poseu en contacte amb el centre, es posarà en coneixement de l'Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme del municipi la situació d'absentisme del vostre fill per tal que iniciï les gestions oportunes.

Atentament,

El director/a

Nom

Població, Data

ANNEX 6. MANUAL D'ÚS DE L'INTRANET PLA ESCOLA (APP ABSENTISME)

REGISTRE A L'APLICATIU

1.- En les comissions socials transversals d'inici de curs es crearà l'accés a l'aplicatiu <https://carteraserveis.osonaacciosocial.cat/>

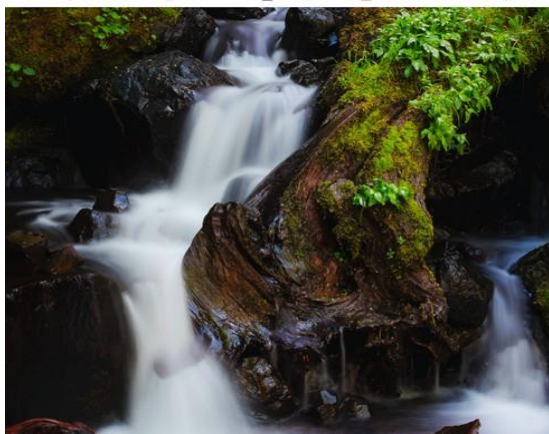
2.- Perfils que poden obtenir usuari i contrasenya per accedir a l'aplicatiu són:

- a. Referent d'absentisme del centre
- b. Referent de l'Equip d'Assessorament Psicopedagògic (EAP)
- c. Referent tècnic del Servei Bàsic d'Atenció Social
- d. Altres perfils que s'acordi (tècnics/ques d'Educació municipal, TIS...)

3.- Enviar la següent informació a través de correu electrònic a sroviram@cssosona.cat

Nom i Cognoms	DNI/NIE	Correu electrònic	Perfil professional	Centre educatiu	Municipi/s

4. Un cop registrats a través de <https://carteraserveis.osonaacciosocial.cat/> s'accedeix al següent portal a través del nom d'usuari (correu electrònic) i contrasenya (establerta en el registre).

Entrar a l'Administració

Usuari

Contrasenya

[Has oblidat la contrasenya?](#)

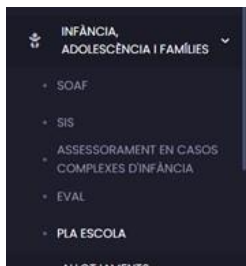
Inicia la sessió

FUNCIONAMENT DE L'APP ABSENTISME

Davant d'una situació d'absentisme el centre educatiu activa la Fase 2 del circuit d'intervenció demanant la col·laboració de l'Equip Comunitari d'Intervenció en Absentisme (ECIA). En casos d'absentisme moderat no resolt o d'una situació d'absentisme greu la persona referent en absentisme del centre procedirà a l'obertura de l'expedient a la intranet Pla Escola.

1.- Crear la fitxa de l'alumne/a.

Clicar al +

2.- Fer la cerca de l'infant o adolescent. En cas que estigui entrat pel fet d'haver tingut algun tipus d'ajut o beca ja ens permet crear la sol·licitud.

3.- En cas contrari si no es troba l'alumne/a CLICAR AL +.

- Omplir les dades alumne/a

- a) NIF o passaport*
- b) Nom i cognoms i data naixement*
- c) Adreça i telèfon

Sol·licitant

Formulari Sol·licitant

ID Ali:

NIF: Nom: Passaport:

Sexe:
☒ Dona ☐ Home

Primer Cognom: Segon Cognom:

Direcció: Municipi: [Replicar Dades \(domicili i telèfons\)](#)
Tria un municipi...

Telèfon1: Telèfon2: Mòbil: Correu electrònic:

Tipus pagament menjador: Data Naixement:

País de origen: Estat civil:

Membre OIAE ☐
Membre amb grau de discapacitat ☐
Custòdia compartida ☒
Pla Compartit ☐

Observacions:

Curs: 01-07-2022 | 31-12-2022
[Nova Unitat Familiar](#)

I guardar.

4.- Omplir formulari PLA ESCOLA i guardar.

Formulari PLA ESCOLA

Sol·licitant
3 de prova, xxxxxxxxxxxx

Adreça
av. poetes

Municipi
Vic

Núm. sol·licitud: 34634
Núm. exp. Hèstia:
Data: 11/08/2022
Municipi: Rupit i Pruit

Centre educatiu
Institut de Gurb - Gurb

Guardar

5.- Omplir APP Protocol Absentisme

* Curs escolar

- * Referent Centre Educatiu
- * Referent Serveis Socials
- * Referent EAP
- * Data Inici Expedient
- * Tipologia Expedient
- * Tipologia Absentisme

Sol·licitants APP COMISIONS SOCIALS APP PROTOCOL ABSENTISME

App Protocol Absentisme

App Protocol Absentisme Informe de derivació Seguiment Pla individual per a la reincorporació

Curs Escolar Ref. Centre educatiu Ref Serveis Socials Ref. EAP

Data Inici Expedient: 11/08/2022 Data de Tancament: 11/08/2022 Tipologia d'expedient: Selecciona una... Tipologia d'absentisme: Selecciona una...

GENOGRAMA FAMILIAR

Deixa anar fitxers aquí o fes clic per penjar-los.

Guardar

6.- Omplir informe de derivació

- * motiu de la demanda
- * Actuacions realitzades per part del centre educatiu
- * Indicadors de risc i Indicadors de Protecció

The screenshot shows the 'Informe de derivació' (Referral Report) form. At the top, there are tabs: 'App Protocol Absentisme', 'Informe de derivació' (selected), 'Seguiment', and 'Pla individual per a la reincorporació'. The form includes a text input for 'Motiu de la demanda:' with a red error message 'Aquest camp és obligatori.' below it. There is another text input for 'Actuacions realitzades per part del centre educatiu:'. Below these is a section titled 'INDICADORS DE RISC' (Risk Indicators) with a description: '(situacions observables que ens fan pensar que pot existir una problemàtica o un risc de vulnerabilitat que requereix una intervenció coordinada i en xarxa)'. It contains four expandable items: 'ASPECTE FÍSIC I SITUACIÓ PERSONAL DE L'INFANT I ADOLESCENT', 'SITUACIONS EN L'ÀMBIT EMOCIONAL I DE COMPORTAMENT DE L'INFANT I ADOLESCENT', 'SITUACIONS EN L'ÀREA DE DESENVOLUPAMENT I D'APRENTATGE DE L'INFANT O L'ADOLESCENT', and 'SITUACIÓ A NIVELL FAMILIAR DE L'INFANT O L'ADOLESCENT'. At the bottom, there is a section for 'INDICADORS DE PROTECCIÓ' and a blue 'Guardar' (Save) button.

6.- Adjuntar còpia de la notificació per carta certificada on s'informa de l'activació de Fase 2 i Equip ECIA.

The screenshot shows the 'Documents sol·licitud' (Request Documents) and 'Documents associats' (Associated Documents) section. Under 'Documents sol·licitud', there are two document thumbnails: 'Diagnosi i Objectius de treball' and 'Pla de Millora - Comissions Socials'. To the right, under 'Documents associats', there is a dashed box with the text 'Deixa anar fitxers aquí o fes clic per penjar-los.' (Drop files here or click to upload them.) and a blue 'Guardar' (Save) button.

7.- Omplir la primera actuació de la pestanya del seguiment.

The screenshot shows the 'Seguiment' (Follow-up) tab. At the top, there are tabs: 'App Protocol Absentisme', 'Informe de derivació', 'Seguiment' (selected), and 'Pla individual per a la reincorporació'. Below the tabs is a blue button labeled '+ AFEGIR ACTUACIÓ' (Add Action). The main area is a light blue form with a red trash icon in the top right corner. It contains four input fields: 'Entrevista' (Interview) with a date selector, 'Professional / Comissió social' (Professional / Social Commission), 'Desenvolupament' (Development), and 'Acords' (Agreements). At the bottom left, there is a red error message 'No hi ha seguiments...' (There are no follow-ups...). A blue 'Guardar' (Save) button is at the bottom right.

ANNEX. 7. INFORME DE DERIVACIÓ (intranet PLA ESCOLA)

MOTIU DE LA DEMANDA

ACTUACIONS REALITZADES PEL CENTRE EDUCATIU

INDICADORS DE RISC (situacions observables que ens fan pensar que pot existir una problemàtica o un risc de vulnerabilitat que requereix una intervenció coordinació i en xarxa)

ASPECTE FÍSIC I SITUACIÓ PERSONAL DE L'INFANT I ADOLESCENT

SITUACIONS EN L'ÀMBIT EMOCIONAL I DE COMPORTAMENT DE L'INFANT I ADOLESCENT

SITUACIONS EN L'ÀREA DE DESENVOLUPAMENT I D'APRENENTATGE DE L'INFANT O L'ADOLESCENT

SITUACIÓ A NIVELL FAMILIAR DE L'INFANT O L'ADOLESCENT

INDICADORS DE PROTECCIÓ (situacions observables o percebudes, que poden afavorir un procés positiu i de millora de la situació de risc o de vulnerabilitat que presenta l'infant, jove o família)

SITUACIÓ PERSONAL I SOCIAL DE L'INFANT I ADOLESCENT

SITUACIONS EN L'ÀMBIT EMOCIONAL I DE COMPORTAMENT DE L'INFANT I ADOLESCENT

SITUACIÓ ESCOLAR I D'APRENENTATGE DE L'INFANT O L'ADOLESCENT

SITUACIÓ A NIVELL FAMILIAR DE L'INFANT O L'ADOLESCENT

OBSERVACIONS

ANNEX 8. NOTIFICACIÓ A LA FAMÍLIA QUE EL CENTRE EDUCATIU HA INFORMAT DE LA SITUACIÓ D'ABSENTISME A L'EQUIP COMUNITARI (ECIA) I EN DEMANA LA SEVA COL·LABORACIÓ

LOGO DEL CENTRE EDUCATIU

NOM DEL CENTRE EDUCATIU

Sr./a.....

Adreça

Codi Postal Població

Benvolgut/da,

Us informem que malgrat les diferents actuacions que s'han portat a terme per reconduir les absències de classe sense presentar justificant o sense una justificació acceptable del vostre fill/a....., que cursa de primària/secundària, la situació s'ha mantingut, acumulant-se un total de absències de classe sense presentar justificant o sense una justificació acceptable.

Us recordem de nou l'obligació de les famílies de vetllar per la correcta escolarització dels fills i garantir l'assistència diària al centre escolar, tal i com es recull en els articles 37 i 157 de la Llei 14/2020, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.

Davant de la gravetat de la situació que s'està produint, us comuniquem que s'ha enviat un informe a l'EQUIP COMUNITARI D'INTERVENCIÓ EN ABSENTISME per tal que valori la situació i iniciï les gestions oportunes.

Atentament,

Director/a

Nom

Població, Data

ANNEX 9. PLA INDIVIDUAL PER A LA REINCORPORACIÓ

Permet extreure el **resum del Protocol Absentisme** de la intranet *Pla Escola*.

OBJECTIU:

- **Actuació**
- **Professional**
- **Indicadors d'Avaluació**
- **Assoliment**
- **Data de creació**

MESURES ACTIVADES PER A LA REINCORPORACIÓ AL CENTRE EDUCATIU

ANNEX 10. PROTOCOL ABSENTISME - resum de la intervenció (intranet *PLA ESCOLA*)

Curs Escolar:

Ref. Centre educatiu:

Ref. Serveis Socials:

Data Inici:

Data Tancament:

Tipologia d'expedient:

Tipologia d'absentisme:

INFORME DE DERIVACIÓ

Motiu de la demanda

Actuacions realitzades per part del centre educatiu

Indicadors de risc i factors de protecció

Observacions

PLA INDIVIDUAL PER A LA REINCORPORACIÓ

Objectius

Competències i habilitats que cal treballar amb la família:

Objectiu de treball:

Professional de referència:

Adaptacions curriculars:

Adaptacions horàries:

Altres actuacions del centre:

AQUEST DOCUMENT HA ESTAT ELABORAT PER:

- Irene Beltrán Lledó
- Lúdia Camps Escribano
- Fina Collell Suriñach
- Iolanda Comellas Granados
- Francesca Morera Viladecàs
- David Palomera Espelt
- Lluís Peix Cabanas
- Isabel Sánchez López